

СЫЛДЫСТЫГ ДЭЭР ЭКИПАЖЫНЫҢ ААС-КЕЖИИ

ДАШТЫКЫ ИНФОРМАЦИЯЛАР БУЗУЛБАС НАЙЫРАЛ

ШИИТПИРЛИГ САЛДАРЛЫГ

Кажан бистинь чурттуг делвизорини кырында «радио шуму» аялдавайт берген, «Салют-4»-тун экипажы бөмбүрктүктү бир талаанын кырында жүзүп чоруу үчүн оң-беле харылааны дээр эртем корабленин бөлүк специалистери түзүп эгезээр.

Оң капитан Борис Николаевич Борисов биле экспедициянын удуруткучлары-даа оларга бистинь салган айтырлардыкы кузделдин биле харылаан. Операторун: «Академик Сергей Королев» чугалап тур—дээ үчү бистинь арасы 100 муң километр ырак дээр эртем корабленин чымырдыкында ишкеш кылдыр, өтүктү дымкалган. А бистинь чугалап өстөренин харылаанын «Молния» спутнигин дамыштыр шынал-ла ол хире ырак чегин дамчып эртер болгай.

Бистер Атлантикада Канаданын Сейл-4 ортулуунун чымырдыкы чүгү турар бис? Чүгү дээрге станциянын делвизорини үзүндө бистинь чурттуг делвизорини көзүмбестей бээр чегин чөгүм-а оң кырында эртер турар.

Ибет, Губарев биле Грекохон дээрлик аялган мынд нарын программанын күзделдин турар үчүн «штыпайын бээр» үчүгү турар ужурагу—чүгүг эртемденер энес, харын-даа космоска ужурушкун үзүндө чаа техниканы шөпөчү турар специалистер-да оларын биле мык харылаанын хергелен турарлар болгай.

«Бистер Атлантикада орбитанын «Салют-4» станцияны эртен удуруткенден бээр эртен үч-беле деп, будуң чартык ай боор чор бис—деп, «Академик Сергей Королев» корабленин специалистери февраль эгезинде харылаа үзүндө чугалаанар.—Оң иштине дерт дугаар неделада экипаж биле харылаа тууду, аялдап тур бис. Бистинь космос-биле харылаа тууду ингү түлү аялмышыкы 6—7 дескинишкын (9—10 ша) дургу-дула удуруткучу үчүгү, мында-даа корабль харыныга аялдап чыгыс-даа минута иштине соккаса. Узур-соккал чок боор туур, мындай уагт чалгачар үзүндө экспедициянын хандарын турар эң нарын техниканын хун бүрү мык ханды көр апар. Билеги параболо хевиринг эң-не кол ийн антенналарын оңа ки-

чээлгейл хайгаарал турар бис.

«Академик Сергей Королев» мышак мынд уагт океан суднолары (оң кырында ийн фут-бол шөлд чыгыс сымал бээр), ССРЭ-нин Эртемдер академиянын экспедицияны отрядыла эртен хайуң чугалап каар херек. Оларын ийн—«Космонавт Юрий Гагарин» болгаш «Космонавт Владимир Комаров», «Союз» болгаш «Аполлон» корабленин кады ужурушкунун үзүндө аялдап-бис порттарда белеткен ир-тур.

А Атлантиканын бир кезинде, Мурунуу Американын эртериниң чогулган, «Нельсон», «Ристна» корабленин экипартия база аялдап турар. Оларын антешалары адымында чүгүг хайгаарал хулээгеги чүгүсүл турар, а кажан Губарев биле Грекохон салдыкты дээрге ужурушкуну доостур үчү келгире, олар ужурушкунун түнел кезинин кол-ла харылаа чегин болу бээр.

Ужурушкуну башкарынын дел-дески, чыгыс чок, шак мезгилде мышак аялмышыкы дугайында хейүг чугалап болур. Ынчалла-даа ужурушкуну башкарынын чегин кырында штанын уагт ардаларын дугайын командап-хемчешкин комплексинин кол инженериниң өстери тодаргай-биле таймырлар турар. Бистинь специалистериниң чегин кырында болгаш далайда судноларда эштин-даа чоруур бөлүктери нарын эртем программанын ийн-үш-даа космос корабленин хары уга углап, башкарып шыдаар арталык боор турар деп, ол чугалаан.

Ужурушкунун удуруткучу экипажтын аялмышыкы 27 дугаар хунунун программасында «Пресса-7м» деп демделген каан болган. Пресса дээрге, бистер, төп солунарын, информация агентстволарын, телевизиянын болгаш радио-нун ужурушкуну башкарып төптө турарын чөпчөзүн журналисттер-лар бис, а «7м» дээрге — станциянын экипаж-биле кылар паралла конференцияны тускайлаа чеди минута туур, Оператор бистере «гарнитура» микрофонун наущиктерин берген сонда, «пресса-орбита» аразында чугаа-даа эгезил.

— Ужурушкун үзүндө силерге эң-не солун чүгү болга-

ГАВАНА. (СЭТА). СЭКП ТК-нын Чингине секретары эш Л. И. Брежневтиң Кубага аялган бузу-биле чоруп турганынын үзүндө Совет-куба декларацияга ат салганында бээр бир чыл болган. Ол болуучу-куга холбаштырган чүгүгүг «Грамма» солун ол эң чутула документте ССРЭ-ниң болгаш Кубанын аразында аял-дуга-мышкы харылааларын хөгжүлдөшүргөскөн, ол харылааларын алыс уткамы—бузулбас найрал, кады аяллагыла, политика болгаш идеология талазы-биле чыгыс эң болуп турар дээрин демделгез.

Совет-куба декларация бистинь кады аял-чорудуламыштык кайгамчыкты программасы болу берген кылдыр чугалап болур деп, ук солун демделген турар. Совет Эмелдериниң болгаш Кубанын Компартияларынын аразында харылааларын болгаш дуржула солчулуктарынын доктаамал калбарып турарын бистинь кады аяллагыламыштык улам калбарынган болгаш сайыраңгаймышыга уагт

ужуруду алыг болуп турар. Аялгытар, профвалел болгаш өскө-даа хей-ниги органдарынын, партия паралазынын болгаш ССРЭ-ниң база Кубанын курган аялган чегин харылаалары быжыгып уламчылап турар.

Совет-куба декларация бистинь кады аял-чорудуламыштык кайгамчыкты программасы болу берген кылдыр чугалап болур деп, ук солун демделген турар. Совет Эмелдериниң болгаш Кубанын Компартияларынын аразында харылааларын болгаш дуржула солчулуктарынын доктаамал калбарып турарын бистинь кады аяллагыламыштык улам калбарынган болгаш сайыраңгаймышыга уагт

Совет дузаламыч-биле Кубада экономиканын электрэнергетика, казымал байлак болгаш пест-таамыш мынд чыгуула адырлары хөгжүп турар, чегин улаштурунуң бугурулгелери, порттары, демир-орук транспортуң чартыры болгаш калбарып ботталып турар деп, солун уламчылап бизжэн.

Декларацияга ат салганын хунден бээр эртен чык дамыштыкы политика талазы-биле бистинь социалистик кургунелериниң инити органдарына бугурулгаларына чаа чутула чедишкенине берген, аял-чаарга социалистик кургунелериниң политикамы кургунелериниң болгаш уаустарын хосталганын, хамаарышпас чоруу улаштурун, тайбыш болгаш улаштурун аразынын кады аяллагыламыштыкы болгаш демиселеч уланган деп, солун бизжэн турар.

Делегейде душкучурут чорукту чавырларын хемчешкери эртенге социализмин чедип алган тилелелерины быжыгып болгаш улам калбартыр дээр демиселе бистинь хуниверситет кол сорулгасы болуп артып турар дээрин «Грамма» демделген. Амыралалың бугурулу турарында алгыра, имперализмин эңиле реаксылык болгаш агрессив бөлүктери кыж төрөлгөтөнн өскө дайынын үзүндө делер тыртарында оралганын турар. Ол демиселе бистинь партияны СЭКП-ниң быжыг принципталдык политикамын чыгышты чок дөткөн турар.

ВАРШАВА. (СЭТА). СЭКП ТК-нык болгаш оң Чингине секретары Л. И. Брежневтиң делвичи даштыкы политикамы делегей байдалын боттуг хөгжүлгөсүнө шитирлиг салдарын чедирип турар деп, ПУР-нун Министрлер Чөвүлениниң Даргазы П. Якович ПКАП-тын Варшава хоорай организацианын отчет-сонгула чугалап турган, демделген.

Польшаның делегейге ролон болгаш турар чегин хамаарышпас чоруу ССРЭ-биле болгаш бугу социалистик дем каттыштыргыламыштык бистинь эжелдене тодаралы турар деп, ол чугалаан. Ол эжелде ЭДЧ-нин хурузленинге экономика талазы-биле доктаамал быжы-

ЮПИТЕР СУГАЛҮГ БЕ?

ВАШИНГТОН. (СЭТА). Эң уагт Юпитер планетанын атмосферанын америк астрономнар шиччелен көрө, суг бар болган. Юпитерге амыралалык кадым-бир хевир туруп болур бе деп айтыргыны шиктирээрине оңа аял-дуга-мышкы олар оңа чугула кылдыр санап турар. Хун системанын эң уагт планетанын атмосферанын суг барынын барылааларын Аризона штатын университетиниң эртемденери чидир-кызыл херек көрө телескоп-биле каттыч атмосферанын «С-141-старифтер» самолет-биле дөткөн уагтын приборларын дузала-биле изерткен.

«Ында суг бар дээрине кадым-даа чыгың чок» деп, доктор Гарольд Ларсон демделген.

БУЗУРЕЛИН ИЛЕРГЕЙЛЭЭН

РИМ. (СЭТА). Италиянын парламент депутаттары РАИ-ТВ деп радиотелевизион компаниянын чарты дугайында айтыргыны чугаламышыга холбаштыр чыгаа бугурулганын илергейлээн. Чыгаа бугурулганын чегин 335 депутат быдылаан. Удураагынан 226 болган. Национал радио, теле-

виденин демократчылар хоолу удурун Италиянын социал-шиччешкени — эзэрчүгү үзүлдү национал күштер деп неофашист партияны шиктирчү уутоккамы тактика аялган турарына холбаштыр чыгаа бугурулганын дугайында айтыргыны чугурулган.

ДЕЛЕГЕЙ ЭРТКЕН НЕДЕЛЯДА

ЧООККУ ЧӨӨН ЧҮК: СОҢГААРЛАТТЫН МАС СОРУЛГА

Делегейин хей-ниги удурулганын-даа тоо-вайн, Израиль, Ливанга болгаш өскө-даа араб чоругула удуру даймыррак ошук-чөггөзүлгөн шиктерин угулулушкан.

Тель-Авив «дамын чыгаа чөгүгү» дугайында чыгуу-чорушкуну хун бүрү чыгымы кылган турар. Ындан даймыр-кыжынышкын-биле кады чаа дайында куртуг белеткелди база кылган турар. Чүгүт амгы үдө экономика талазы-биле кайгамчык-даа артык берелерге таварып тур-да-ла, Израильдин чыга-хөргө-жетке көрүнгөн аял-хөргө-жеткен 60 аялг хуузуң дайын сорулгаларына чыгарган турар! Израиль араб чегин хемчешкени угулулушкан, кожаанда араб кургунелерге чөпчөк халлашкыны кылды, Чоокку Чөөн чүкте дүшкүрүгү байдалды улам нарымаалды турар.

Делегейин ол кезинде мынд нарын, аймылдык байдал Чоокку Чөөн чүктүн айтырмын бугу талазы-биле дүргөн шиктирээрине негеп турар. СЭКП ТК-нын Политбюро кезжигүнү, ССРЭ-ниң даштыкы херектер министри А. А. Громыкоңу ЕАР-га алаан ужурунда аял-чоругуна холбаштыр парлан совет-египет кады кылган диниямында ол айтырмын шиктирээриниң эң-не таарымчалыг аргаан Чоокку Чөөн чүк талазы-биле Женева чыгыш тайбыч конференцияны болурун айткан. Ол конференциянын аялган доп-доруан катан эгезлерин мындай байдал негеп келген.

Чоокку Чөөн чүкке эзулут быжыг болгаш шынын тайбын тургузарынын херезине улут салымшыкын кирип турар Совет Эмелден бо айтырмын бугу талазы-биле шиктирээрине, оң-биле кады Женева конференцияның тургузуу болуру бугу аялгыч органдарына киржишкени билдирген.

КНО-нун Айымал чок чорук чөвүленин резолюцияла эзууга 1973 чылдың декабрь айда чымылган ол конференция Чоокку Чөөн чүк айтырмын шиктирээрине баштай боттуг базам болган. Ынчалла-даа маргылаанын политика талазы-биле шиктирээриниң чычач чеди адымын берган болгай. Чүгүг өлөт сонда сирин болгаш параллы шиктерин аткааралык, парлар дугайында удурулганын аялдап кылган. Ынчалла-даа

Тель-Авивтин политиктери болгаш генераллары оң араб делвизорлери эжелээрин угулулду, бо айтыргыны инити политика талазы-биле шын шиктирээрин болдурбазына аялгылаанар.

Женеваын тайбыч конференцияны бодунг аялган катан эгезлерин, Чоокку Чөөн чүк айтырмын талазы-биле чорудаларын политика талазы-биле шын шиктирээрин чедип алырын амгы байдал эр-гежөк чутула кылдыр негеп турар. Ол конференцияга Чоокку Чөөн чүктүн чорудаларын бугу талазынын болгаш бугу айтырмын көргөн турар ужурут.

Чоокку Чөөн чүкке быжыг тайбыч тургузарынын кара чыгыс идеология оруу — эжелчкелерин 1967 чылда хол-гаарал алганы бугу араб чегин хемчешкени; Палестинаның араб улусунуң хоолу эзууга эртелерин хандарыны, оларын боттарынын бот баш мин-истренин болгаш национал чуртуңу эртелерин тысары; ол делвизориниң бугу кургунелерине болгаш уаустарына тайбыч аялган чок байдалга чурттаар арганы бээр ол бооп турар.

Ол делвизорге быжыг тайбыч тургузарынын оон өскө кадым-даа оруу чок дээрин Чоокку Чөөн чүктүн айтырмын узамдыканы тогугу тодаргай-биле көргүзүп турар.

ХАНЫ КРИЗИСТИН ХЕРЕЧИЗИ

АКШ-тын президентизия Дж. Форд бо чыдамдык аялган эгезээр 1978 чылдың бюджетиниң төлөвлөшүн айткан бюджетке, а ол шыкшак чурттуг экономика талазы-биле байдалынын дугайында бижикил конгресске кирген. Чыгаакты экономика талазы-биле политикамын айткан турар ол документтерге америкаан улуг хичээлге салым турар. Олар ук документтерден улам уга-дам турар экономикти бер-телерин чүгүг тайлыбырын эвес, харын-даа оларын уу-ткаарыне, чоңуң байдалын экинжерине уланган боттуг шиктирлерин көрүнгө идеген турганар. Ынчалла-даа президентиниң ол бижикирден болуң америкаан кадым-даа оожургалдык чүгүлү ты-паанар.

Федералдык чаа бюджетти солунарын «могдузшкын-ниң бюджетин» деп, адаанын

Оң-биле чегелестирт Пен-тагонун хергелелерине чыгарылаар дыка улгадыр. Ындан чыгарылаар 9 миллиард доллар, азы бо чылды-биле денээрге, оон 9 хуу хөй бооп турар.

Президент, акшаның үзүндө кудулашкын-биле делвизор төлөдө, соңкал байдалдык язы-буру программаларын дыка кызырары сүмелет турар. Ынчанган өрөдөлгө, кадык камгаламына, аялгыч күштер белеткелге эвэш өскө-даа чүгүлгө чыгарылаар кызыр ужурут. Ол-ла сорулга-биле амгы үдө АКШ-тын аял кылган шылаар чоңуңу 6,5 хуузу бооп турар аял-чоруктарынын санын 8,1 хуу чедирин, а ол шыкшак хергелелен улам кызырары база планан турар.

Бо бугу чүгүлгө экономика айтырларын АКШ-тын ча-

ӨРТЕК ААРТААН

Чылде өртөктер соккал чок аартап турар. Аял-чөм продуктуларына өртөктүң ам база аартаанын фашист хунтанын чарааны мыла билден берген. Чижээ, балыктың болгаш сүт продуктуларынын өртөзү 30 аялг хуу аартаан. Оң мурнуу чарында хунерде электрэнергия аялгаларынын болгаш демир-орукка чоруурун өртөзү аартаган турган.

Статистика болгаш чыгыш эртелериниң медээлерин чыгар алгыра, бо чылдык январьда амыралалык чыгаргалдар чуртка 14 хуу аартаан. Аял-чөм продуктуларында аялган, январьда чуртталга болгаш коммунал хергелдерге бээр хөлезин база аартаан.

Чилиниң аялгыч чоңарының таваржы бергени ол берелер аялгыч категорияны чүгүг оорулгалык категорияны чүгүг чыгаар аялгыч турар эвес, харын ортумак оорулгалык база хамаарж берген, хунтанын дөткөн турар паралага белин хунтанын экономика талазы-биле улагышынын шүгүмчүлөп турар.

Амгы үдө Мозамбикте сандык экономика харылааларын ийн чурт аразыга чаа эзу-биле тургузар дугайында чугаламышкыны Лиссабон-биле кылган турар. Хей чылдарда болган дайынын түнелдене Мозамбиктиң үрелтен экономикамын катан тургузарынын боттуг хемчелерин аялдап, кылган турар. Кабора-Бассанин колонизам чылдарында тудул эгезин улут гидрэнергетика комплексин аялгаар дугайында Португалия биле Мозамбикти Хостарынын Фронтунун (ФРЕЛИМО) төлөзүлгө аразында баштайгы чугаламышкын Лоренсу-Маркингө болган.

Эргиниң колонизамдыг эзу-чурмуңдан артан аар-берге байдалдарын ол тайбыч болгаш хамаарышпас чурт делвизорин аялган эртен шы-дарын Мозамбиктиң экономикти таарыштырла министр Марну Фернандес де Гра-са медделген.

В. ГОНЧАРОВ, О. АНИЧКИН, Ю. ФЕДУДИНОВ. (СЭТА).

БАЙДАЛ ЭКИЖИП ТУРАП

ЛИМА. (СЭТА). Перунун на-ймысалаында болгаш оң чоңо-каны чегинде байдал эки-жип турар. Бугурулгелер аял-гыч эгезелен, магаларын аял-гычтыган. Чыгаакты болгаш чегин сүт продуктуларынын өртөзү 30 аялг хуу аартаан. Оң мурнуу чарында хунерде электрэнергия аялгаларынын болгаш демир-орукка чоруурун өртөзү аартаган турган.

Статистика болгаш чыгыш эртелериниң медээлерин чыгар алгыра, бо чылдык январьда амыралалык чыгаргалдар чуртка 14 хуу аартаан. Аял-чөм продуктуларында аялган, январьда чуртталга болгаш коммунал хергелдерге бээр хөлезин база аартаан.

Чилиниң аялгыч чоңарының таваржы бергени ол берелер аялгыч категорияны чүгүг оорулгалык категорияны чүгүг чыгаар аялгыч турар эвес, харын ортумак оорулгалык база хамаарж берген, хунтанын дөткөн турар паралага белин хунтанын экономика талазы-биле улагышынын шүгүмчүлөп турар.

Чилиниң аялгыч чоңарының таваржы бергени ол берелер аялгыч категорияны чүгүг оорулгалык категорияны чүгүг чыгаар аялгыч турар эвес, харын ортумак оорулгалык база хамаарж берген, хунтанын дөткөн турар паралага белин хунтанын экономика талазы-биле улагышынын шүгүмчүлөп турар.

В. АЛЕНСЕВ, М. СТЕПАНОВ. (СЭТА-ның фотохроникамы).

АКШ. 1975 чыл «Аполлон»—«Союз» космос корабленин баштайгы шенелде ужурушкуну кады эрттиргенин—«ЭПАС чымы» кылдыр төөгүгү демделген кыргы.

ЭПАС программасында космоска чораш кораблдер тудуштурар дегин ийн чуртту кады сайрга төлөзүлгөн болгаш шээрин база аял-аңгы системалык

